

Adder en Pitrus.
Foto Dick van Dorp

geplagd moet worden. De meeste beheerders zullen de hoge Pijpestrootje vegetaties uitkiezen. De nadelige gevolgen van het plaggen op de reptielen populaties wordt onderschat. Plaggen is voor de daar aanwezige dieren een zeer ingrijpende maatregel. Door plaggen verdwijnt niet alleen leefgebied, maar ook het leefgebied van prooidieren. Met name in de kleine en middelgrote heidevelden kan dit verstrekende gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van populaties. Als een gebied beweid wordt zijn de nadelige gevolgen van plaggen nóg ingrijpender. Voor iedereen die het betreft: *Neem uw verantwoordelijkheid en laat een heideveld meer zijn dan een paarse vlakte.*

MEDEDELING

Telformulieren verwachten we retour voor 15 oktober 2005.

De mensen met levendbarende hagedissen op hun monitoringtraject krijgen een cadeautje toegestuurd nà het insturen van de formulieren!

Kleine ingreep, groot succes

Wim en Angela de Wild

Op de Veluwe is een vrijwilligersgroep van Staatsbosbeheer actief. Zij gaan een aantal keer per jaar het veld in om allerhande werkzaamheden in bos en hei te verrichten. Eind 2003 werd ik benaderd met de vraag of ik iets nuttigs wist te doen voor reptielen. Nu was er gepland om dennenopslag te verwijderen op een stukje heide aan de rand van het Kootwijksche Veld. Dit behoort niet tot de reptielenrijkste gedeelten van dit terrein: de heide was hier vrij jong en nogal structuurarm: de reptielen, met name zandhagedis, kon je eigenlijk alleen aan de randen bij de paden aantreffen of bij de oudere heide die verderop lag. Ons idee was om op deze dichte heide open plekje met de hand te maken. Dus: een gedeelte van de groep ging dennen afzetten, een ander deel ging met de spade stukjes heide afplaggen van ca 1,5 vierkante meter. De losse plaggen werden op een hoop gegooid naast het open deel. Zo ontstonden er (hoopten we)

verstopmogelijkheden en zonplekjes met een helling, dat goed opwarmt.

Dit voorjaar hebben we twee maal een bezoek gebracht aan dit stukje heide. De resultaten waren mooi: de zandhagedis werd vooral aangetroffen op plekje waar de dennen waren afgezet. We vonden ze daar zonnend op de dode dennenaalden. Op de opengemaakte plekjes troffen we een levendbarende hagedis aan, op een hoopje plaggen, en een hazelworm, deze lag ook op zo'n hoop en kroop er daarna in. Aan de rand van het veld, waar een brede strook hei gemaaid is, troffen we bovendien een gladde slang aan. Direct naast het veldje lagen twee adders te zonnen; we hopen dat deze soort dit stukje heide ook weer gaat bewonen.

Wegens dit succes zal de vrijwilligersgroep eind dit jaar nogmaals een stuk heide onder handen nemen.